

## U.G. 4th Semester Examination - 2023

## SANSKRIT

## [HONOURS]

Course Code : SANS-H-CC-T-08

Full Marks : 60

Time : 2½ Hours

*The figures in the right-hand margin indicate marks:**Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.*

1. यथेच्छं दशप्रश्नानामुत्तराणि संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च प्रदीयन्ताम्:

2×10=20

- i) यथेच्छं स्तम्भलेखद्वयस्य नाम लिखतु।
- ii) सम्राजः अशोकस्य शाहबाजगढी-मान्सेराशिलालेखेषु का भाषा प्रयुक्तासीत्?
- iii) धर्मपालस्य खालिमपुरताम्रशासने का लिपिरस्ति? सम्राजः अशोकस्य कति मुख्यशिलालेखाः सन्ति?
- iv) कस्मिन् ग्रन्थे चतुःषष्टिः-संख्यकानां (६४) लिपीनां नामानि उपलभ्यन्ते? तेषु प्रथमायाः लिपेः नाम किम्?
- v) शिलाखण्डे लेखनस्य किं प्रयोजनमासीत्?
- vi) सम्राजः अशोकस्य प्रथम-मुख्य-शिलालेखानुसारेण किमर्थं “न च समाजः कर्तव्यः”?

[Turn Over]

- vii) महाक्षत्रपस्य रुद्रदाम्रः जुनागड-शिलालेखानुसारेण तस्य पितुर्नाम किम्?
- viii) धर्मपालस्य खालिमपुरताम्रशासनानुसारेण कुत्र तस्य जयस्कन्धवारः आसीत्?
- ix) कः सर्बप्रथमं रुद्रदाम्नः जुनागढाभिलेखस्य पाठमनूदितवान् सम्पादितवान् च?
- x) महाक्षत्रपस्य रुद्रदाम्रः जुनागड-शिलालेखानुसारेण अशोकस्य मौर्यस्य कृते केन प्रणालीभिरलङ्कृतम्?
- xi) यथेच्छं वर्णद्वयस्य देवनागरी-समरूपं दीयताम् (केवलम् अङ्कनी-सहयोगेन) :

उ, ऋ, ण, म्

- xii) यथेच्छं वर्णद्वयस्य देवनागरी-समरूपं दीयताम् (केवलम् अङ्कनी-सहयोगेन):

व, ण, म्, ऋ

- xiii) यथेच्छं वर्णद्वयस्य गुप्तब्राह्मी-समरूपं दीयताम् (केवलम् अङ्कनी-सहयोगेन):

औ, छ, फ, य

- xiv) यथेच्छं वर्णद्वयस्य सिद्धमातृका-समरूपं दीयताम् (केवलम् अङ्कनी-सहयोगेन):

## उ, ब, भ, ल

- xv) भूतसंख्यामवलम्ब्य वर्षं गणयतु :

शिवाक्षिशिवदृष्टिरसविधौ शाके वर्षे

2. Answer any **four** of the following questions in Sanskrit or Bengali or English:  $5 \times 4 = 20$

i) Write a short note on D. C. Sircar or James Prinsep.

ii) Write a brief note on the fundamental content of the *Sāranātha* Pillar Edict of Emperor Aśoka.

iii) What are the different types of Inscription? Write a short note on any one of them.

iv) भूतसंख्यामवलम्ब्य वर्षं गणयतु तदनन्तरं च ख्रीष्टीयाब्द-समरूपं निर्धारयतु :  $3 + 2 = 5$

a) नगाधिराजनन्दिनीसुताननर्तुसागरविभावरीकरैमिते शकाब्दे मधुमासि सितपक्षे सोमसुतवासरे लिखितमिदम्

b) बाणाशुगकलामिते शाके

v) Write a short note on Śaka Era with illustration.

vi) Transcribe the following text into Siddhamātrka Script (Use only Pencil):

स खलु भागीरथीपथ-प्रवर्तमान-नानाविध-नौवटक-सम्पादित-  
सेतुबन्ध-निहित-शैलशिकरश्रेणी-विभ्रमात्

(sa khalu bhāgīrathīpatha-pravartamāna-  
nānāvidha-nauvataka-sampādita-  
setubandha-nihita-śailaśikharasrenī-  
vibhramāt)

3. Answer any two of the following questions.  
One must be written in *Sanskrit* language with  
*Devanāgarī* script: 10×2=20

i) Write a comprehensive note on the palaeographic features of the Siddhamātrkā Script with proper citations.

ii) Transcribe the following text into either Devanāgarī Script or Roman Script with necessary diacritical marks (Use only Pencil):

यसं नमो ब्रह्मविवरु दगिदिगि  
दगि पशु (अ) यं वत्रि म्भृवृ  
मिभृवृ (क) कावक न कुभ्र न म्भृ यरुभुः

